

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Kiærminder til Kong Frederik den Sjettes Krands

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Kiærminder til Kong Frederik den Sjettes Krands", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 63. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_653-txt-shoot-idm2161.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

I Danske Samfund.

(28de Januar 1840.)

Mel. Herr Peder kasted Runer over Spange.

- 1 Kong *Fredrik* flytted langt fra Taare-Pilen,
Fra Verdens Tummel ind i Kirke-Hvilen!
Der slumrer han saa rolig,
Der drømmer han saa sødt,
Der toner det saa liflig:
Der kommer Liv i Dødt.
Faure Ord fryde Skjaldens Hjerte,
Faure Ord volde Skjalden Smerte,
Faure Ord!
- 2 Kong *Fredriks* Fødselsdag, i Vinterlaget,
Blev gammel vant i Nord til Æres-Flaget,
Til Gilde og til Gammen,
Til skjemtefulde Ord;
Nu møder den paa Marken
Til sig kun Sørgeflor!
Fredriks Dag fryded mangt et Hjerte,
Fredriks Dag volder Skjalden Smerte,
Fredriks Dag!
- 3 64 Mit Øie var saa vant til Æres-Flaget,
Min Haand saa gammel vant til Harpeslaget,
Mit Øre og mit Hjerte
Til Folkets glade Sang;
Jeg slaaer paa gamle Strænge,
Men død er deres Klang!
Fredriks Røst fryded Skjaldens Hjerte,
Fredriks Røst savner han med Smerte,
Fredriks Røst!
- 4 Farvel, I Strænge! som paa *Fredriks-Dagen*
Med Glædeslyd afbrød saa ofte Klagen,
Og toned om den Gode,
Men dog saa klippefast,
Hvis sanddru Læbe tier,
Hvis ømme Hjerte brast!
Fredriks Dag har opgivet Aanden,
Sidste Gang Harpen fristed Haanden,
Sidste Gang!
- 5 Kong *Fredrik* flytted langt fra Taare-Pilen,
Fra Verdens Tummel ind i Kirke-Hvilen!
Der slumrer han saa rolig,
Der drømmer han saa sødt,
Der toner det saa liflig:
Der kommer Liv i Dødt.
Faure Ord har forvoldt mig Smerte,
Faure Ord fryde dog mit Hjerte,
Faure Ord!

65 Mine Herrer!

Naar jeg hos de gamle *Græker* læser om "de Saliges Øer i Oceanet, hvor de ædleste, lykkeligste Sjæle ei omflagre som tomme og luftige Skygger, men føre et glædeligt Liv efter Døden, da tænker jeg altid paa de *Danske Øer* og fremfor Alt paa vort yndige *Sælland*, og skiøndt jeg ikke er barnagtig nok til derom at ville trættes med Nogen, eller gjøre det til en patriotisk Troes-Artikel, saa er det dog i mine Tanker langt andet end en Flyve-Grille og i min Mund langt meer end en Taler-Blomst, thi jeg troer det virkelig selv, og vilde

gjerne overtale alle mine Landsmænd til samme Tro. Her kan da *Philisterne* gribe mig paa frisk Gierning, som den, der selv bekiender, han vil udbrede hvad de tør (og paa en vis Maade uden al Fare kan) vædde deres Hoved paa, er den groveste *Overtro*; men for ikke selv at gjøre det galere end det er, maa jeg dog skynde mig at tilføie, at den Tro eller *Overtro* (thi for Titler er det ikke værdt at fægte, dem har vi Nok af) den Tro eller *Overtro*, jeg i denne Henseende vedkiender mig og har Lyst til at udbrede, er ingenlunde den, at enten *Sælland* eller *Fyen* eller *Smaa-Øerne* virkelig i Oldtiden var det *forlorne Paradis*, men blot at *Phønicerne*, fra hvem jeg med god Grund udleder alle de Græske Sagn om "Oceanet," med "de Saliges Øer" virkelig meende vore deilige Holme i Hav og især Dronningen blandt dem Alle, som her favner os, 66og at Sagnet var vel ikke prosaisk, men dog mythisk og poetisk sandt og velgrundet.

At nu selv Navnet paa vor Dronning-Øe, enten vi udtale det "*Sælland*" eller "*Sjælland*," spiller paa Sjæl og Salighed, det er vel kun en Sprog-Bemærkning, der, med *Grammatikernes* Tilladelse, er langt fra at gjøre Sagen klar, men det tjende dog naturlig til at give Sagnet sin Billed-Dragt, naar Mythe-Smeden ellers fandt Noget paa de Danske Øer, som var Dragten værd, og det mener jeg, han maatte finde i det mageløs hjertelige *Minde*, hvori de kiære Hensovede maae have *levet* heroppe i *Frede-gods-Tiden*. Det var nemlig i den Tid, da *Kvinden*, som dukkede op ved *Arne-Stedet*, lokkede Kong *Hading* til sig med den friske *Urtekost* midt om *Vinteren*, og bar ham saa under Kaaben i Mulm baade forbi de *tause* Skygger i *Grækernes* Hades og forbi de *Larmende*, med Døden kæmpende, i *Nordboens* Valhald, bar ham lige til *Paradis-Muren*, hun vel ikke kunde overstige men dog overslynge med sit *Hane-Hoved*, saa det paa *Hane-Galet* fra den anden Side hørdes, der virkelig kom Liv i Dødt. Man vil nu vel sige: det er aabenbar en *Fabel*, hvorpaa Intet kan bygges, men jeg tør dog troe, den godt kan bære hvad jeg vil bygge paa den, thi det er kun Moralen, at han, der gjorde *den Fabel*, og de, den takkedes saa vel, at de gjemde paa den giennem Aarhundreder, de har ikke engang efter Døden taget til Takke med Skyggespil, 67men havt særdeles Lyst til ægte Udødelighed, og har af "Kvinden i Barmen" faaet Nys om, at, skiøndt de ikke kunde tage den med Staalhandsker, var den dog langt meer end et Hjernesvind. Saadanne *Hjertes*, slutter jeg nu, maatte være villige og findes mægtige til, i en for de Fremmede forbausende Grad, at dele deres Liv med deres kiære Hensovne, "lade dem leve med sig" i frisk *Minde* og bestandig Erindring; men skulde denne Slutning findes overilet, og skulde selv alle vore Oldsagn om *Skjolds* og *Frodes* og *Rolvs* og alle *Skjoldungers* *Minde* paa Marken findes utilstrækkelige til at godtgjøre Livet efter Døden paa de Danske Øer, saa mener jeg dog, vor egen Erfaring kan rigelig udfylde hvad der fattes i det historiske Beviis; thi at det *Danske Hjerter* endnu staaer i et ganske besynderlig levende Forhold til de Hensovne, det virkelig elskede, det synes mig, *Frederik den Sjettes* Død har sat uden for al Tvivl. Jeg slutter i det mindste menneskeligviis: gaaer det saaledes med den tørre Stamme, hvordan ikke da med den Grønne! er det Danske Folks naturlige Kiærlighed endnu i Alderdommen saa grændseløs, at den strækker sig, hvem veed hvor langt, ind i den anden Verden, og saa kæk, at den tør kæmpe selv med Døden om sine Yndlinger; hvordan maa da ikke dette Folks første Ungdoms-Kiærlighed have været, og hvad Under at *Tyriernes* Skjalde, som var Vidne dertil, eller hørde Rygte derom, besang vore Øer som de ædleste Sjæles lykosalige Opholdssted efter Døden!

68Dog m. H. jeg har ikke glemt, det var *Frederik den Sjettes* Forhold til *Modersmaalet*, *Folkesangen* og *Fædrenelands-Historien*, jeg lovede Dem sidst at tale om paa Hans falmede Fødselsdag, men disse Ting hænge ikke blot i mine Tanker, men i sig selv paa det Nøieste sammen med de Saliges Øer i Oceanet, thi kun *der* føre ogsaa disse et glædeligt Liv, og selv er de derfor Grade-Stokkene, hvorpaa man kan tælle sig til, hvor koldt eller varmt det er i Folkets Hjerter-Kammer, saa naar *Modersmaalet* synker i Støvet, *Folkesangen* hendøer og de hjemfødte *Oldsagn* skrives i Glemmebogen, som det skedte hos os fra *Valdemarernes* Dage, da falder det end ikke Skjalde med den mest udsvævende Indbildningskraft ind at sige, Sjælene føre der selv efter Døden et glædeligt Liv, og paa den anden Side maatte en Mand, som var klog paa Menneske-Livet, og havde lagt Mærke til, at der under *Frederik den Sjette* paany kom Liv i *Modersmaalet*, i *Folkesangen* og i *Fædrenes Ihukommelse*, en saadan Mand maatte med Sikkerhed kunne forudsagt den overordenlige Varme, det *Danske Hjerter* har viist ved Kongens Død, og vil endnu klarere vise ved at holde hans Navn ilive og give Hans *Minde* en varig Friskhed, saa Fremmede, der høre os tale og synge om Ham, skal ikke ret vide, om han er død eller levende!

Er det nu sandt, hvad jeg her, indtil videre, maa forudsætte som en afgjort Sag og historisk 69Kiendsgjerning, at der under *Frederik den Sjettes* Styrelse kom nyt Liv i *Modersmaalet*, *Folkesangen* og *Fædrenes Ihukommelse*, da følger det vel ikke af sig selv, at han derfor stod i et levende og inderligt Forhold til dem, men da ingen Dansk Konge i mange Aarhundrede er blevet saa lydelig og liflig besunget paa *Modersmaalet*, saa kiærlig fulgt til Jorde og saa forsikkert om et levende *Minde*, saa kan jeg umuelig tage i Betænkning at sige, der gik og der gaaer Syn for Sagn, at *Frederik den Sjette* stod i et levende, ægteskabeligt Forhold til vort *Modersmaal*, og i et levende, faderligt Forhold til den folkelige Sang og mindelige Tale paa *Modersmaalet*, derfor græd de ved hans Baare og skal bestandig ære og takke ham i hans Grav!

Hermed vil jeg nu vist ikke sige, at Gienfødselen eller Oplivelsen af alt det Folkelige hos os var *Kongens* eget *Værk*, thi jeg har aldrig dulgt, vil ikke heller dølgge, at dertil udkræves en langt høiere Kraft end der hviler selv i den enevældigste Konges Haand, saa naar Jordens Mægtige vil være Skaber-Aander, da bliver Skabningen derefter, idelt Fuseri, som, naar det glimrer mest, er dog kun *Skin*; men jeg vil dog ikke blot sige, hvad der er Alle vitterligt, at denne Folke-Aandens Oplivelse tilsigtedes og understøttedes af Kongen,

men at, efter min Overbeviisning, var den kun muelig under en i alle Maader saa livsalig og folkelig Konge, som *Frederik den Sjette*.

Ja m. H. for at begynde fra Vuggen, da mistede *Frederik den Sjette* sin kiødelige Moder saa tidlig og under saadanne Omstændigheder, at vi vel maae sige: han kiendte ingen anden Moder end *Danmark*, derfor blev ogsaa *Dansk* hans *Modersmaal* og som Kongens Modersmaal kom det jo ogsaa paa Thronen. Dette vilde nu vist nok kun være et Ordspil, eller Thronbestigelsen vilde i alt Fald kun været en forfængelig Ære, hvis der ikke havde været mere *Dansk* hos Kongen end Tungen, men dog var Tungens *Danskhed* ogsaa nødvendig, naar ikke hans *Danske Hjerter* skulde være stumt og magtesløst; thi det er ingenlunde Nok, at en Konge forstaaer sit Folk, som man forstaaer en Fremmed, paa hvis Sprog man kan udtrykke sig til Husbehov, nei, Folkets Modersmaal maa ogsaa være Kongens, om de skal finde en Fader paa Thronen, og alle andre Sprog maa Han betragte som "fremmede," hvis Han skal lade Folkets Hjertelag, Tankegang og Talemaade vederfares Ret.

De veed m. H. jeg er langt fra at sige, der under *Frederik den Sjette* blev gjort for vort Modersmaal enten Alt hvad der kan gøres, eller selv hvad der maa skee, før det i Sandhed kan siges at herske i Landet, og jeg har ingenlunde glemmt, at selv da Kongen aabnede Døren for *Dansken* i *Soer*, den igjen smak i som af sig selv og sprang i Baglaas, og trænger hardt til at lukkes op paany med "*Kongens Nøgel*." Nei, ogsaa her er visselig Roes Nok at høste for *Christian den Ottende* 71 og alle Hans værdige Efterfølgere, thi baade trænger Modersmaalet til at leve længe paa en fortrolig Fod med *Konger* og *Dronninger* og alle dem i Høiheden, for at tilbagevinde, vel ikke sin gamle Majestæt, thi den bevarede Modersmaalet selv i Trælle-Dragten, men dog tilbagevinde den majestætiske Holdning og Gang, Fiinhed og Frimodighed, der nødvendig maatte hardtad ganske tabes, mens *Dansk* til daglig Brug kun *herskede* i Hytten og i Borgestuen, og vilde været uerstattelig forlørne, hvis ikke *Dannekvinden* havde været saa poetisk, som hendes *Skjalde-Sønner* i de sidste Dage røbede; baade trænger Modersmaalet til kongelig Dannelse og høviske Sæder, og det trænger til kongeligt Forsvar paa Dronning-Stolen, thi det vil aabenbar holde hardt, før alle fremmede Sprog, som vil trives i *Danmark*, gjør deres Pligt, falde til Føie, knæle for *Dronningen* og bringe hende Gaver. Kun maa det aldrig glemmes, at det var *Frederik den Sjette*, der høit ophøiede den dybt Fornedrede, og gjorde Kæmpe-Skridtet, ved at sætte Modersmaalet paa Thronen og gjøre *Folke-Stemmen* til sit Raad, og skulde *Danmark*, som Gud forbyde! nogensinde faae en Konge, som foragtede vort Modersmaal, da vilde han og lære, der er kommet baade Liv og Kraft og Kiækhed i det, saa efter *Frederik den Sjettes* Dage fryser *Dansken*, som en fornærmet Dronning, blot ved Tusindedelen af den Un72dertrykkelse, Spee og Spot, den under sine Trællekaar taalmodig bar.

De har vel seet m. H. at der iaften ikke blot tales og synges *Dansk* paa *Studigaarden*, men at *Programmet* er blevet et Forspil til en *Nydansk Rimkrønike*, og De veed vel at Sligt var neppe tænkeligt i sex Aarhundreder; men troer De vel, det var mueligt efter denne Dag, efter den *Danske Sørgehøitid* over *Frederik den Sjette*, at der igjen kunde enten tales, synges eller skrives paa *Latin* eller noget andet fremmed Sprog ved *Kongelige Høiskole-Fester* iblandt os, uden at *Danmark* gienlød af Harme? Jeg i det mindste troer, nei, og jeg haaber meer end det, haaber at den Dag er nær, da man vil finde det ligesaa latterligt i *Danmark* ved andre Leiligheder at bevise sin gode *Classiske* Dannelse med slet *Latin*, og vil finde det soleklart, at man derved kun forgiaeves stræber at skjule sin Aandløshed, men viser langt tydeligere end man ønskede sin Ringeagt saavel for Folkets naturlige Følelse og Tankegang som for Dets Tungemaal.

Hvad nu *Folke-Sangen* angaaer, da forstaaer jeg derved ikke Noget, der blot staaer paa Papiret, men virkelig Sang i Folkemunde og i Folkets Aand, og jeg maa derfor indrømme, at Dens fornyede Liv er endnu saa spædt, at det af alle kortsynede og tunghøre Folk lader sig betvivle, og af fornemme Folk ustraffet foragte; men at dog Folkesangen virkelig gienfødtes under *Frederik den Sjette*, 73 gienfødtes med *Frydesangen*, der for *halvtredsindstyve* Aar siden gienlød over hele Riget ved *Frederiks* og *Maries* Bryllup, det kan i det mindste jeg ikke lade mig aftrætte, som i min Barndom hørde Malkepiger synges "Nys fyldte skiøn Sired sit attende Aar," og havde jeg end aldrig siden mærket saadanne Livstegn, maatte jeg dog erklære det for umueligt, at noget Folkeligt, som fødtes under *Frederik den Sjette*, kunde uddøe under ham. Vist nok tør jeg ikke berømme hans *Skjalde* for at have gjort nær Alt hvad de kunde og burde til at understøtte den gamle Folkesang, der fra *Kæmpevisernes* Dage aldrig ganske uddøde, og at opfostre den Ny, men de satte dog Alle en Ære i at rime hvad Folket vilde synges, saa hvad enten den lille Fugl, der synger som det klinger godt i alle *Danske Øren* og gienlyder i alle *Danske Hjerter*, herefter skal døe eller leve, tør jeg dog sige, at saalænge der er Een tilbage af Kong *Fredriks Skjalde*, saalænge lever den, var det endog kun i *Skjaldens eget Bryst* og for hans Øre. Vist nok vil der anderledes folkelig Virksomhed end hidtil fra *Skjaldenes Side*, varm Deeltagelse hos deres Venner og Kyndinger, og derhos Lykke til, om Folkesangen skal tilbagevinde sit kraftige og frydelige Liv iblandt os, som den unægtelig fattes; men der er dog ingen Grund til at lade Haabet fare, og det voxer hos mig, hvergang en *Kæmpevise* eller andre Sange, som ogsaa *Bønder* kunde og vilde istemme, toner i vort Samfund. Ja, mine Herrer! har Varsler endnu 74 det mindste at betyde, da maa vort lille *Danske Samfund* blive en Rede for den lille Fugl, hvor den fjedres i Mag til at overflyve Skoven, thi Samfundet udsprang jo egenlig af Hr. *Tønnes gamle* og *Holger Danskes ny Vise*, saa kan det trives, har Folkesangen aabenbar baade Liv og Lykke med sig.

Havde nu end Kong *Frederik den Sjette* ei havt anden Fortjeneste af Folkesangen, end den at være en

Danedrot, saa hjertelig og folkelig, at Skjaldene, som vi nu ret klarlig see, ei kan besyngne ham uden at falde ind i Folketonen, da traadte han jo netop derved i det mest levende og faderlige Forhold til den, der var mueligt for ham, uden selv at være Skjald; men dog følger det af sig selv, at de Skjalde, der behagede Folket, maatte ogsaa tækkes den Folkeligste af mange Aarhundredes Konger, og stod de her nu alle, baade Levende og Døde, da var der vist ikke en Eneste af dem, fra *Baggesen* og *Thaarup* til de Yngste, som ei med Sandhed maatte tilstaae og med Glæde vilde vidne, at ogsaa han blev understøttet og opmuntret af *Frederik* den *Sjette*, ja, modtog fra hans Kongelæber en større Gave end Hænder kan række, og dermed det, der adler Haandens Gave og gjør den *Kongelig*, saa den ikke nedtrykker men hæver Skjalden, som modtager den. Nei, der var vist ikke Een, skiøndt *Skjaldetallet* i Hans Dage syndes Mange for stort; thi skulde der været Nogen, maatte det vist netop været ham, som 75staaer for Deres Ansigt, da det er klart, at Ingen af Kong *Frederiks Skjalde* faldt ham saa betænkelig, var Ham i andre Forhold saa meget til Uleilighed og syndes derfor snarere afskrækket end opmuntret, og dog tvivler De vist intet Øieblik om, at efter det Vidnesbyrd, denne Skjald gav Majestæten paa Hans Baare som i Hans levende Live, og nu i Grav-Kapellet, maa selv her Skinnet have bedraget. Det kan imidlertid aldrig skade, jeg siger Dem, med hvilke Ord Majestæten skiænkede *mig* den Understøttelse, jeg uafbrudt i mange Aar modtog af Kongehaanden, thi De vil deraf bedst kunne slutte, hvordan Han opmuntrede de Skjalde, der ikke, som jeg, gjorde Harpelegen skurrende med Sværdsilag.

Da jeg, for over tyve Aar siden, sad, saa godt som bandsat, og arbeidede paa Fordanskningen af Nordens Folke-Krøniker, fandt jeg det umueligt uden særdeles Understøttelse at vedblive og fuldføre Arbeidet, og gik derfor op til den mageløs tilgængelige Enevoldskonge, og sagde til den ligesaa mageløs Naturlige og Folkelige: Majestæten veed nok, jeg har befattet mig endeel med de gamle Skjalde. Ja, var Svaret, og med meget Held. Jeg vil haabe, ei uden Held, blev jeg ved, men een Ting har jeg dog ikke kunnet lære af de gamle Skjalde, og det er at undvære Levebrød. "*Saa faaer Vi skabe et*" svarede Kong *Frederik* den *Sjette*, og under Hvis Septer skulde Skjaldesangen blive ligesaa folkelig som kongelig, om 76ikke under den Konges, der havde saadanne Ord i sin Mund, og havde Hjerter derefter!

At nu denne Konge tog hjertelig Deel i Oplivelsen af *Fædrenes Ihukommelse*, hvis en Saadan virkelig fandt Sted i Hans Dage, det er hermed allerede sagt, thi til *Fædrenes Ihukommelse* var jo min Harpe ligesaa Begyndelsen indviet, og til dens Oplivelse hos Folket sigtede jo aabenbar den ny Fordanskning og gavmilde Uddeling af *Saxos* og *Snorros* Mindebøger, hvori Danmarks og hele Nordens Oldtid saa herlig speiler sig; men om *Fædrenes Ihukommelse* derved eller ved Noget af Alt hvad vi hidtil prøvede, virkelig blev *oplivet* i Kong *Frederiks* Dage, det er et andet Spørgsmaal, som jeg vel, efter den sædvanlige Tankegang, for *min egen* Skyld, rask skulde besvare med Ja, men som jeg, for Folkets og Sandhedens Skyld, er selv tilbøielig til at besvare med Nei, og jeg maa i alt Fald ogsaa ved denne Leilighed indskærpe, at hvad vi saa end har meent og sagt og gjort, saa er *Fædrenes Ihukommelse* død, *forsaavidt* den *kun* staaer paa Papiret, og at selv naar den af Bøgerne optages paa venlige Læber, er det ikke Liv men kun Livlighed, altsaa dog kun Skin af Liv, den vinder. Alting vel overveiet, tør jeg imidlertid sige, at *Fædrenes Ihukommelse* oplivedes virkelig i *Frederik* den *Sjettes* Dage, skiøndt kun i en snever Kreds, og mellem saamange Hindringer, at skal den udbrede sig til Folket og paany slaae Rødder i Landet, saa Danmark igien 77kan faae en *Fædrenelands-Historie*, der levende forplanter sig og gaaer fra Mund til Mund, gaaer i Arv fra Fader til Søn og fra Slægt til Slægt, da maa ikke blot den *nærværende* Majestæt ædelmodig antage sig de hensovne Majestæters Sag, og i en ligesaa *Folkelig* som *Kongelig Høiskole* bygge dem et *Æres-Tempel*, hvor deres Aand kan svæve høit over de dunkle Hvælvinger, som favne Deres Støv; men vi, hos hvem de forbigangne Slægters *Ihukommelse* ved et naturhistorisk Vidunder fik Liv og Røst paa ny, maae samle og anstrænge alle vore Kræfter for at meddele Folket den Livs-Gnist, der ulmede op under Asken hos os, men vil ellers udslukkes med vort Livslys, der, som *Nornegæsts* hos *Olav Tryggesen*, er snart udrændt. Her møde vist nok hardtad uovervindelige Hindringer, thi selv naar vi, som jeg, kan godt forstaae, det er Fjas med Alt hvad vi tale om Folkets *Fædrelands-Kiærlighed* og vente deraf, naar ikke Folket vaagner til Bevidsthed af sin levende Forbindelse med *Fædrene*; og selv naar vi intet Øieblik tvivle om, det jo var en langt sandere *Ære* at efterlade Folket sin Aand og sit Liv, end at efterlade *Ormene Bøger*, de maae fortvivle om at eftergiøre, og nøies med at forgnave og fortære; selv med dette Lys dele vi dog sjelden vort Liv med Andre, uden vi paa en Maade nødes til det! Saa stærk er Vanens Magt, saa rodfæstet Indbildningen om at kunne med Pennen i Magt forplante Liv og Aand, og fremfor Alt saa magelige er vi af Natur og saa for78dærvende med Konst, at vi lade heller "*Fuglen døe*" med os, end lade den flyve itide at bygge sig Rede i Skoven og syngte der langt lifligere naar vi er borte, end den sang hos os i Buret!

Dog, ogsaa derfor maatte Saamange af Kong *Fredriks Skjalde* overleve *Ham*, for at føle, der er dog i det mindste een Dane-Konges Navn, vi ei kan tillade at indskrives i Glemmebogen, var det end med de gyldneste Bogstaver, der er dog Een af "*Fædrene*," hvis *Ihukommelse* vi alle vore Dage maae stræbe levende at forplante, og gribe hver Leilighed til at lade Efterslægten føle, den staaer i levende Forbindelse med *Ham* og os, og naar det lykkes, som det nødvendig maa, at forevige Kong *Fredriks* *Ihukommelse* paa Marken, da vil alle ægte Skjoldungers, og alle kraftige, ædle og virksomme Dannemænds *Ihukommelse*, indsluttet i Hans og sammensmeltet dermed, ligesom bæres deraf til samme Udødelighed, saa ogsaa til dette Udtryk af Folkelivet satte Himlen Kong *Frederik* den *Sjette* i et levende og faderligt Forhold, og derfor tør vi haabe, det endnu engang skal komme til at tone fra fremmede Skjaldes Harpe, at *her* er de *Saliges* *Øer*, hvor de ypperste *Ædlingers* Sjæle leve efter Døden.

Ja m. H. det bliver maaskee nok den sidste, ligesom det er den første Gang, jeg taler offentlig om Kong Frederik den Sjette paa Hans Fødselsdag, men til Ord om Ham er hver Dag skikket, og desuden har hans folkelige Søn, Danmarks uddødelige 79Kronprinds, sin Fødselsdag i Mai, naar Bøgen springer ud og alle Fugle sjunge, og paa den, i det mindste, tænker jeg dog, man vil høre min Røst om Kong Fredrik, saalænge jeg har nogen Røst; thi at levende Tale om Ham og Hans mange mærkværdige, vel ei sjelden mørke, stormende, hardtad fortvivlede, men dog i det Hele milde og frugtbare, klangfulde, konstrige, lyssvangre Dage, vil aldrig fattes Øre paa Marken, det er jeg vis paa, det stadfæster ogsaa Kredsen, der i denne Time lyttede. Under saa lykkelige Varsler vil jeg da paa Kong Fredriks Fødselsdag høitidelig spaae Hans Navn og Ihukommelse en folkelig, en ligesaa gavnlig og glædelig, som høilovlig og ærefuld Udødelighed paa de Danske Øer; men for at De strax kan følge Skjaldens Tankegang, maa jeg bede Dem erindre, at vor gamle Kong Skjold ikke blot, efter vore egne Sagn, bandt Bjørnen i Skoven med sit Bælte og var et Mønster paa Livsalighed, og var, efter Islændernes Sagn, en Søn af Odin, der til Folkets Glæde først reiste Kongestol i Leire, men at, efter Angel-Sachsernes høipoetiske Sagn, kom Skjold i sin spæde Barndom seilende til en af vore Øer, paa et Skib, hvor han var den eneste levende Sjæl, lagt i Kreds af Vaaben og Klenodier, og sovende sødelig med en Kornneg til Hovedpude. De Danske, fortæller Sagnet, var dengang kongeløse, stædt i Vaande, saae i det himmelsendte Barn deres Skytsaand, kaldte ham Skjold til Skiærm, opfostrede 80ham til deres Konge og henlevede mange lykkelige Aar under hans Septer; men da han var hensovet, maatte de, efter hans sidste Villie, til deres Kvide, lade ham fare, ligesom han var kommet, og Mage til Afsked vidste man ei af at sige, da Skjold foer sovende bort paa det herlig udrustede men folkeløse Skib, mens de Danske fra Klinten bød ham Farvel med Sorg og Klage, saalænge de end kunde øine Seil i Raa.

Dette stod Skjalden levende for Øie, da han kvad:

- 1 Hvem reiser bort saa seent i Kveld,
Og med saa stolt et Følge?
Hvem gjælder Dannemarks Farvel:
Skyhøie Tone-Bølge,
Hvis Mage kun i Hedenold
Var Dannemænds Farvel til Skjold?
- 2 Løb Skib paany fra Gudhjems Kyst
Nu ind i Issefjorden,
Saa kongelig og dog saa tyst,
Som Hjertet slaaer i Norden,
Med Axekrands af Gudehøst,
Med Kongesøn til Folketrøst?
- 3 Udrandt igien et Levnetsløb,
Som Skjolds i Danevangen,
Saa atter følges Kongestøv
Ombord af Folkesangen,
81Og byder Danmark rørt i Kveld
Sin himmelsendte Drot Farvel?
- 4 Ja, atter fik i Nødens Tid,
For vise Mænd en Gaade,
Vort Fædreland, med Børen blid,
En Konge af Guds Naade:
En Skjoldung af det ægte Kuld,
En Kæmpesjæl i Danemuld!
- 5 Hans Kongeliv til Folkeheld
Det er og nu udrundet,
Derfor et hjerteligt Farvel,
Og hundredtusindmundet,
Fra Skov og Hede, Klint og Vold,
Ham følger, som det fulgde Skjold!
- 6 Hans Støv dog ei paa vildne Hav
Skal gaae for Vind og Vove,
Som Frodes i en Kongegrav
Det sødelig skal sove,
Ved Issefjord i Kildevang
Inddysset mildt af Bølge-Sang!
- 7 Thi byder Skjalden ei Farvel
Til Støvet af den Gæve,

- Hvis Konge-Aand i Gry og Kveld
Skal over Marken svæve,
82l Folkesangen til Hans Priis,
Som Aandepust fra Paradiis!
- 8 Til Danmark vender jeg mit Blik,
Til Dannemænd min Tale,
Og, efter Skjaldes gamle Skik,
Som Morgenhaner gale,
Jeg lydelig med Vinge slaaer
I Gryet til et Gyldenaar.
- 9 O Modersmaal! o Bondestand!
O Folkesang og Stemme!
I har ei meer et Fædreland,
Om I kan Fredrik glemme;
Med Ham for Bane fik I Bod?
Ved Ham af Døde op I stod!
- 10 Kong *Fredriks* Skjalde sang i Kor,
De sang omkap tillige,
Saa høit gienlød det hele Nord
Af Sang fra Danmarks Rige,
Om Hjerte-Kongen under Øe,
Hvis Navn og Priis skal aldrig døe!
- 11 Ja, *Fredriks* Skjalde under Øe,
Som end kan Tungen røre,
Kun Navnet, som skal aldrig døe,
Mens Dannemænd har Øre,
Tilraabe lydt: far vel! far vel
Fra Slægt til Slægt med Priis og Held!
- 12 83Kong *Fredriks* Navn! fra Mund til Mund
Du gaae i Danmarks Rige,
Med Folkesang af Hjertensgrund,
Om Ham, den Folkelige,
Som hele Folket tog i Favn,
Og Kronen bar i Hjertets Navn!
- 13 Med himmelblaa Kiærminde-Krands,
Paa Aandedrættets Vinger,
Far vel! far vidt til Søes og Lands,
Som Fuglen frit sig svinger!
Far med hver Brudgom til hans Brud!
Far med Guds Engle! far med Gud!
- 14 Hvert Aar, naar Bøgen springer ud,
I Danmarks lyse Skove,
Og Engen, som en pyntet Brud,
Med Mai vil sig trolove,
Da bryd en Bane dig paany,
Og ton med liflig Sang i Sky!
- 15 Far vel! bliv ved fra Aar til Aar,
Til du har Æresange,
Som Hjerte-Kongens Hovedhaar,
Saa sølvgraa og saamange!
Far vel! far med den sidste Ny,
Med den opstandne Drot, i Sky!
-